

ŽIRNELIS

2009 m. gegužė Nr.3
Laukuvos Norberto Vėliaus gimnazijos
pradinio ugdymo laikraštis

Lietuvos vardui – 1000 metų

Buvo 1009 m., kai vienuolis **Kvedlinburgo rankraščiuose** užrašė pirmąsias užuominas apie Lietuvą: „Sanctus Bruno, qui cognominatur Bonifacius, archiepiscopus et monachus, XI suae conversionis anno in confinio Rusciae et Lituae a paganis capite plexus, cum suis XVIII, VII. Id. Martii petiit coelos“ („Šventasis Brunonas, dar vadinamas Bonifacu, arkivyskupas ir vienuolis, vienuoliktaisiais savo atsivertimo metais Rusios ir Lietuvos pasienyje pagonių užmuštas su aštuoniolika saviškių kovo 9 dieną nukeliavo į dangų“).

Šiame sakinyje pirmą kartą paminėtas Lietuvos vardas. (Lietuvos Tūkstantmetis – Millennium Lithuaniae. Prof. dr. Alfredas Bumblauskas).

Nuo to laiko praėjo jau tūkstantis metų. „Kiekviena karta paliko savo pėdsakus mūsų istorijoje, kiekvienas laikmetis - tai vis naujas istorijos puslapis, kuriame užkoduota daugelio kartų kūryba, darbas, kova už laisvę. Lietuvos vardo tūkstantmečio minėjimo sukaktis - tinkamas laikas ir proga pamąstyti apie tautos ir valstybės praeitį, taip pat ir apie mus pačius, kokie esame šiandien ir kodėl tokie esame: ar didžiuojamės, būdami Lietuvos piliečiai, ką mums dabar reiškia Lietuvos vardas, kaip mes rūpinamės valstybės puoselėjimu“ – šiuos prasmingus žodžius parašė Algirdas Monkevičius, 2000–2004 m. buvęs Lietuvos švietimo ministras.

Kiekviena tauta, valstybė, kaip ir kiekvienas žmogus, nori žinoti savo kilmę. Ne išimtis ir mes, lietuviai. Juolab kad mūsų istorija turi gilią ir įdomią šaknį. Dar X tūkst. iki Kr. dabartinėje Lietuvos teritorijoje įsikuria pirmieji nuolatiniai gyventojai. Vėliau apie 2000 m. iki Kr. čia jau gyvena mūsų protėviai aisčiai (baltai). Jei ne gintaras, kurį romėnai gaudavo iš pirklių nuo Baltijos krantų, kažin ar būtų buvę susidomėta Pabaltijū. Bet 98 m. romėnų istorikas Publijus Kornelijus

Tacitas savo veikale „Knyga apie germanų kilmę, gyvenamąsias vietas, papročius ir tautas“, kuris trumpai vadinamas „Germanija“, pirmą kartą istoriniuose šaltiniuose mini Baltijos pajūrio gyventojus aisčius.

Lietuvos valstybės istorija yra ilgaamžis ir daugiapakopis procesas. Lietuvos valstybingumo raidą žymi daugybė itin svarbių įvykių, asmenybių, datų visuose Lietuvos istorijos tarpsniuose - nuo priešistorės iki dabartinių laikų.

Minint Lietuvos vardo tūkstantmetį, prisiminkime svarbiausias Lietuvos datas, įvykius:

✓ 1009 metai	Pirmasis Lietuvos vardo paminėjimas rašytiniuose šaltiniuose.
✓ 1253 metų liepos 6 d.	Karūnuotas suvienytos Lietuvos valdovas Mindaugas. Popiežius Inocentas IV ir Europa pripažino Lietuvos valstybę.
✓ 1387 metai	Lietuva priėmė krikščionybę. Lietuva tapo Europos politine ir kultūrine dalimi.
✓ 1410 metų liepos 15 d.	Lietuvos ir Lenkijos kariuomenės Žalgirio mūšyje sutriuškino Kryžiuočių ordiną, du šimtmečius grasinusį Lietuvai.
✓ 1569 metai	Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė ir Lenkijos karalystė pasirašė Liublino uniją, sukurdamos Abiejų Tautų Respubliką.
✓ 1529. 1566 ir 1588 metai	LDK priimti trys Lietuvos Statutai, susisteminę paprotinę teisę ir kitas tuo metu galiojusias teisės normas. Trečiasis Lietuvos Statutas Lietuvos teritorijoje galiojo iki 1840 metų.
✓ 1547 metai	Karaliaučiuje išspausdinta pirmoji knyga lietuvių kalba – Martyno Mažvydo „Katekizmas“.
✓ 1579 metai	Įsteigtas Vilniaus universitetas.
✓ 1830-1831 metai 1863-1864 metai	Lietuvoje ir Lenkijoje vyko sukilimai, siekiant išsivaduoti iš Rusijos imperijos valdžios
✓ 1864-1904 metai	Lietuviškos spaudos draudimo laikotarpis. Veikė slaptosios lietuvių mokyklėlės. Iš Rytprūsių knygnešiai gabeno lietuviškas knygas, tautos atgimimo ir laisvės viltį žadinusius laikraščius „Aušra“ ir „Varpą“.
✓ 1918 metų vasario 16 d.	Vilniuje Lietuvos Taryba priėmė Nepriklausomybės Aktą.
✓ 1939 metų rugpjūčio 23 d.	Pasirašytas Molotovo-Ribentropo paktas: SSRS ir Vokietijos nepuolimo sutartis bei slaptieji protokolai, kurie nulėmė Lietuvos okupaciją ir sovietizaciją.
✓ 1940 metų birželio 15 d.	Vykstant Antrajam pasauliniam karui, Sovietų Sąjunga okupavo Lietuvos Respubliką.
✓ 1941 metai	Nacistinė Vokietija okupavo Lietuvos teritoriją.
✓ 1944-1953 metai	Lietuvos partizanų organizuoto, antisovietinio pasipriešinimo laikotarpis.
✓ 1990 metų kovo 11 d.	Lietuvos Respublikos Aukščiausioji Taryba (Atkuriamasis Seimas) paskelbė atkurianti Lietuvos nepriklausomybę.
✓ 1991 metai	Lietuva priimama į Jungtinių tautų Organizaciją.
✓ 2004 metai	Lietuva įstojo į NATO ir Europos Sąjungą.

Romualda Laugalienė
istorijos – etikos mokytoja metodininkė

„Trakų pilis“

Piešė Gabrielė Dzindzelietaitė

Pavasaris

Štai pavasaris atėjo,
Paukščiai giesmę sučiulbėjo.
Ir gėlėlė palauky
Kiša galvą vis aukštyn.
Man taip gera ir smagu
Eit pavasario keliu.

Karolis Pamedytis
1 klasė

Pavasaris atėjo

Jau pavasaris atėjo,
Ir gėlytės sužydėjo.
Visur paukščiukai čiulba,
Čirškia, švilpauja ir ulba.

Jau saulytė šviečia,
Debesėliai traukias.
Jau snieguolės žydi,
Ir žibuoklės spindi.

Vitalija Grikšaitė
3 b klasė

Mamytė

Tu kaip saulė danguje,
Tu brangiausia mano kelyje.
Tu brangiausia mano širdyje.
Užjausk mane, kai liūdna būti čia
Pabučiuok mane, kai aš noriu pabučiuot
tave,
Aš tave myliu, mamytė!
Tu brangiausia,
Tu gražiausia. Myliu aš tave!

Viktorija Bartkevičiūtė
3 a klasė

Pavasarielis

Lenkėsi žibutės
Pavasario saulutei.
Šypsos snieguolės
Pro sniego kamputį.
Paukščiai sučiulbo
Medžių alėjoj.
Žiūrėkit, vaikučiai,
Jau pavasarielis.

Almantas Šimkus
1 klasė

Pavasario žiogeliai

Kartą aš buvau lauke,
Žiogus pamačiau miške,
Sukasi ratu žiogiukai,
Kaip danguj maži paukščiukai.

Ir nubėgau aš tenai,
Kur žiogeliai groja,
Strikinėja jie linksmi
Ir giesmes smagias dainuoja.

Mes nuėjome į pievą,
Žaidėme lig sutemos,
Bėgome visi į kiemą,
Pasiilgome mamos.

Edvardas Norvilas
2 a klasė

Pavasaris

Pavasaris atėjo,
Pavasaris jau čia.
Ir gėlės pražydėjo,
Saulutė šypsos danguje.

Upelis linksmas bėga!
Čiurlena. Kaip smagu!
Žolytė sužaliavo.
Pavasarij gražu.

Ir medžiai pasipuošę
Savu rūbu žaliu.
Pavasaris atėjo
Kaip gera, kaip smagu!

Vaikai linksmi bėgioja,
Paukšteliai čiulba
kasdien.

Ei, žmonės! Pažiūrėkit –
Pavasaris jau čia!

Ugnius Končiauskas
2 b klasė

Mano žodžiai

Mano žodžiai
Ne drambliukai,
Kur tapena
Per džungles.

Mano žodžiai
Ne drugeliai,
Kur plasnoja
Per pievas.

Mano žodžiai
Taip paukšteliai,
Čiulba ulba
Per dienas.

Mano žodžiai
Tai upeliai,
Kur čiurlena
Per kalvas.

Indrė Pocevičiūtė
4 a klasė

Išspręsk kryžiažodį

1	V										
2		A									
3		I									
4		K									
5		Y									
6		S									
7		T									
8		E									

1. Daržovėse bei vaisiuose gausu..... 2. Ko reikia visiems vaikams? 3. Pramogų parkas vaikams JAV "Stebuklų karalystė". 4. Ir berniukai, ir mergaitės mėgsta suptis..... 5. Susiūtas, bet ne drabužis, su lapais, bet ne medis, ne žmogus, o viską pasakoja. 6. Dantims kenkia..... 7. Vaikai turėtų mažiau spoksoti į 8. Gimtinė, tėvų namai.